

4243

א.ו.

מדינת ישראל

הכנסת

פרוטוקול מס' 73 ד

מישיבת ועדת החוקה; חוק ומשפט, שהתקיימה
ביום ד', 29.7.59, בשעה 8.45

נכח:

- חברי הוועדה: ז. ורהפטיג - היו"ר
- ב. אזניה
- ע. איכילוב
- ד. בר-רב-האי
- ס. בגין
- י. גרוס
- ע. דגני
- ב. לוקר
- ח. צדוק
- י. שופמן

מוזמנים:

- חה"כ מינץ
- מר כהן - היועץ המשפטי לממשלה
- מר אלון - נציג משרד המשפטים
- מר רוזנטל - נציג משרד המשפטים

סדר-היום:

- א. חוק יסוד: הכנסת (תיקון) - הצעת חה"כ מינץ;
- ב. חוק למנעת הונאת הציבור (כשרות);
- ג. חוק לתיקון דיני העונשין (העלמת עבירות)

=====

היו"ר ז. ורהפטיג: אני פותח את הישיבה.

א. חוק יסוד: הכנסת (תיקון)
(הצעת חה"כ מינץ)

מר ח. כהן: במקום הנוסח שהועבר לוועדה לאחר קריאה ראשונה
אני מציע נוסח זה:

במקום פיסקה (7) בסעיף 7 לחוק יסוד: הכנסת תבוא
פיסקה זו: "רבנים וכהני דתות אחרות, כשהם משמשים בכהונתם בשכר".

ד. בר-רב-האי: מה דינו של חבר קיבוץ אשר משמש בקיבוץ שלו בתפקיד
רב? האם אפשר לפרש זאת ככהונה בשכר לצורך חוק זה?

מר ח. כהן: אין לראות זאת ככהונה בשכר.

הצעתי לומר "כשהם משמשים בכהונתם בשכר" משום שאני
מסכים עם דעת יו"ר הוועדה שהנוסח "כל עוד הם משמשים בשכר" אינו מסצה את הכל.
כוונתנו להקיף כאן את כל הרבנים וכהני דתות אחרות אשר אם כי משמשים בכהונתם
אינם מקבלים כל שכר, ולא כל עוד אינם מקבלים שכר. אני חושב שזה מושג על-ידי
הנוסח שהצעתי.

ה. ח. ט. ה.

הצעת הנוסח: -

במקום פיסקה (7) בסעיף 7 לחוק יסוד: הכנסת
תבוא פיסקה זו:
רבנים וכהני דתות אחרות, כשהם משמשים

ב. חוק למניעת הונאת הציבור (כשרות)

ג. מינון:

אני מבקש להעיר לחוק למניעת הונאת הציבור (כשרות), כי לדעתי הרשות הבלעדית שנתונה לה סמכות לתת תעודות-הכשר צריכה להיות הרבנות הראשית לישראל. אם לרבנות הראש לא תהיה הסמכות הבלעדית בשטח זה, אני רואה סכנה של הפקרות בשטח הכשרות בארץ. הרבנות הראשית מסוגלת למנוע הפקרות זו. אם לא תוענק לרבנות הראשית הסמכות הבלעדית, יפתח על ידי זה פתח לכל מיני שחיתות שחיתות, כפי שראיתי בארצות אחרות. על כן נעמוד על זה שהענקת תעודות-הכשר תהיה בסמכותה הבלעדית של הרבנות הראשית.

ביחס לשחיטה כשרה מוכרת שלא ניתן לה הכשר פורמלי של הרבנות הראשית, כגון שחיטה של העדה החרדית בירושלים, אני בטוח שהרבנות הראשית תמצא גם להבא דרך שגם ועדה החרדית תוכל לתת תעודות-הכשר לאלה הנמנים על עדה זו.

הי"ר ז. ורהפטיג:

קיבלתי עכשיו הודעה משר הדתות, המבקש לקיים את הדיון בחוק זה ביום ב'. לכן נמשיך בדיון בחוק למניעת הונאת הציבור (כשרות) ביום ב'.

ג. חוק לתיקון דיני העונשין (העלמת עבירות)

הי"ר ז. ורהפטיג:

הוסכם שיש לקבל חוק זה פה-אחד או לא לקבלו כלל.

י. שופמן:

האם בסעיף 2, כאשר מדובר על רב או כהן דת אחר הדן תוך כדי מילוי תפקידו הדתי,

הכוונה היא לבית-דין דתי?

הי"ר ז. ורהפטיג:

לא, הכוונה לדין-תורה. בית-דין דתי דן על-פי חוק של המדינה.

י. שופמן:

צריך להבהיר זאת יותר. במקום "דן" הייתי אומר "מטפל".

ח. צדוק:

בהגדרה של הליך של שפיטה המכנה המשותף הוא שזהו הליך שיכולה להיות בסופו סנקציה פוניטיבית.

פוניטיבית.

אני מציע לחשוב על כך האם לא כדאי בהגדרה של הליך של שפיטה למחוק את המלה "לרבות", ולומר שזהו הליך העשוי להסתיים בהטלת סנקציה עונשית. אם נגיע למסקנה שזאת הכוונה, מפילא סעיף 2 יהיה מיותר, משום שבוררות על פי שטר בירורין או בוררות בפני רב או כהן-דת אחר אינה מכרזת להטלת סנקציה עונשית אלא לפתרון סכסוך בין אדם לחברו.

ד. בר-רב-האי:

אני חושב שאם תוך כדי בוררות או תוך כדי דין-תורה מתגלה עבירה מן הכלולדת בתוספת, לא צריך להיות הבדל בין רב או כהן-דת אחר לבין אדם הממלא תפקיד בהליך של שפיטה לגבי חובת ההודעה ליועץ המשפטי.

אשר להצעת חה"כ צדוק למחוק סעיף 2 כי לא מדובר בו על בוררות או בירור שיש עמו סנקציה עונשית - חושב אני שגם דין-תורה יכול להסתיים בהטלת סנקציה. אם, למשל, נודע למתפללי בית-כבסת כי אחד המתפללים עבר עבירה נגד המוסר, יכולים הם לפנות לרב המקום ולבקש שלא יתנו לאותו אדם לעלות לתורה. זוהי סנקציה עונשית. משום כך אינני חושב שאפשר למחוק את סעיף 2.

הי"ר ז. ורהפטיג:

אינני חושב שבאיזו מדינה שהיא מוטלת על כהן-דת או בורר חובה לגלות סודות הנודעים להם תוך כדי מילוי תפקידם. אם רוצים באמצעות חוק זה להקל על פעולת שירותי הבטחון, יש להטיל את חובת ההודעה גם על רופא ועורך-דין.

ח. צדוק:

הם אינם עוסקים בהליך של שפיטה.

הי"ר ז. ורהפטיג:

גם בוררות היא הליך של שפיטה. לעתים קרובות כן כדי קיום הבוררות מתגלה עבירה. האם לחייב את הבורר שיוודיע על כך ליועץ המשפטי?

מ. ח. כהן:

אין כל ספק כי חובה על הבורר להודיע על זה

או.

י. שופמן:

יכול להיות מקרה עוד יותר חמור: התחייבות הפוגעת בבטחון המדינה שלא מילאו אחריה,

והדבר מתגלה בפני הבורר.

היו"ר ז. ורהפטיג:

אם יחילו את החוק גם על בורר, יירתעו אנשים מקבלת תפקיד זה על עצמם. יש לסמוך כאן על

מצפוננו של הבורר.

רבנים וכהני דתות אחרות חייבים בתוקף תפקידם לשמוע אנשים. אי-אפשר להטיל עליהם חובת הודעה של דברים שנודעו להם בתוקף תפקידם.

ע. איכילוב:

אני מבקש ביחס לסעיף 2 שהות להתייעץ עם הסייעות עד יום ב' הקרוב, ואז נכריע בו.

היו"ר ז. ורהפטיג:

אני מציע בסעיף 5 להסתפק בעצם העובדה ולא לדרוש גם ידיעה של הנאשם.

ה ח ל ט ה

בסעיף 5 נמחקו המלים הבאות:

בפיסקה (1) - "שידע כי" וכן "והודעה כאמור אמנם נמסרה".

בפיסקה (2) - "שידע כי" וכן "וחקירה כאמור אמנם התנהלה או אישום כאמור אמנם הוגש".

ח. צדוק: כשם שניתנה בסעיף 3 סמכות ליועץ המשפטי לצוות על הפסקת השפיטה הפנימית עד לגמר ההליך בבית המשפט, כך צריך להסמיק אותו שיוכל להרשות המשך השפיטה הפנימית במידה והוחלט, לאחר שנמסרה הודעה, לא לקיים הליך בבית-המשפט.

מר ח. כהן:

בפקודת הפרשנות כתוב שמי שהורה יכול גם לבטל הוראתו.

חה"כ צדוק הציע למחוק בסעיף 1, בהגדרה של "הליך של שפיטה", את המלה "לרבות". מצדי אין התנגדות לזה.

ה ח ל ט ה

בסעיף 1, בהגדרה של "הליך של שפיטה" המלה "לרבות" - נ מ ח ק ה

בסעיף 1, המלה "תחילה" - נ מ ח ק ה

מר ח. כהן:

כדי להסיר את ספקותיו של חה"כ צדוק לגבי סעיף 3, אני מוכן לנסחו: "נמסרה הודעה כאמור בסעיף 1 והחליט היועץ המשפטי לנקוט בהליכים משפטיים, רשאי הוא לצוות על הפסקת השפיטה האמורה עד לגמר ההליכים שיינקטו בבית-משפט".

ה ח ל ט ה

הצעת היועץ המשפטי לניסוח סעיף 3
נ ת ק ב ל ה

י. שופמן: אלו הן העבירות הכלולות בפרקים י"ב עד מ"ז לפקודת החוק הפלילי, 1936?

מר ח. כהן:

אלו עבירות נגד רכוש. זהו הנוסח בו נקטנו בחוק עבירות חוץ לגבי עבירות שנעברו בחוץ-לא נאמר שם שלבית משפט בישראל תהיה סמכות לגבי עבירות רכוש שנעברו בחוץ-לארץ במידה והן נוגעות לרכוש המדינה.

או.

ע. דגני:

אני סבור שבסעיף (ד) שבתוספת יש לכלול
עבירות שדינן מאסר שנה אחת ומעלה.

מר ח. כהן:

זה היה כולל גם עבירת חקיפה, שדינה מאסר שנה

היו"ר ז. ורהפטיג:

עד יום ב' ניתנת לסיעות שהות להתייעץ.

את הישיבה ביום ב' נתחיל בשעה 10.45 בדיון
על חוק למניעת הונאת הציבור (כשרות). בשעה 12 נזמין את חה"כ לורנץ, כדי
לדון בנוכחותו על הצעת החוק הפרטית שלו לתיקון חוק הגנת הדייר. לאחר מכן
נעבור לדון בהצעת חוק לתקון דיני העונשין (העלמת עבירות).

אני רוצה לעבור על סדר-היום ולראות איזה
חוקים לא נדונו עדיין, ואיזה - נמצאים בדיון או הועברו כבר למליאה.

(1) חוק יסוד: הכנסת (תיקון) - הצעת חה"כ מיני
הועבר היום למליאת הכנסת.

(2) חוק לתיקון דיני עונשין (העלמת עבירות)
יוחלט בו ביום ב' הקרוב אם להביאו למליאה או לדחותו לכנסת הרביעית.

(3) חוק הגנת הדייר (תיקון) - הצעת חה"כ לורנץ
ידון ביום ב' הקרוב.

(4) חוק לתיקון דיני עונשין (ראיות כוזבות)
לא נדון עדיין.

(5) חוק למניעת הונאת הציבור (כשרות) - יוחלט
על גורלו ביום ב' הקרוב.

(6) חוק שמאי מקרקעין - נתבקשנו עלידי היועץ
המשפטי לדחות את הדיון בו לכנסת הרביעית.

(7) חוק המעביטים - כנ"ל.

(8) חוק פסקי-דין (הוצאה לפועל) - ועדת המשנה
לא סיימה את הדיון בו.

(9) חוק לתיקון פקודת ביטוח כלי רכב מנועי
(סיכוני צד שלישי) הוקפא על ידי הממשלה.

(10) חוק לתיקון פקודת המשקלות והמידות -
לאחר קריאה ראשונה הוברר שאין צורך בו והוא הוקפא על ידי הממשלה.

(11) חוק הירושה - דיון בו נדחה לכנסת הרביעית
את הדיון בו.

(12) חור הכשרות המשפטית - לא נוכל לסיים

(13) שאלת תיקוני טעונות בחוקים - חוק בענין
זה יוגש לכנסת הרביעית.

(14) בזיון המת, פגיעה בכבוד בית המשפט
והעבירה על חוק לתיקון סדרי הדין הפלילי (חקירת פשעים וסיבות מוות) - הצעת
חה"כ כהנא - ועדת משנה דנה בענין וביום ב' חגיש את מסקנותיה. אני מבקש
רשות מאת ועדת החוקה, חוק ומשפט שהדנ"ח של ועדת המשנה יונח על שולחן הכנסת
מבלי שיובא החילה למליאת הוועדה.

י. שופמן: אני מתנגד לזה.

היו"ר ז. ורהפטיג: אם כך, נדון בו בשבוע הבא.

היתה בזמנו הצעה שאם כי חוק הירושה לא יכול
להקבל בכנסת השלישית, הרי לפחות תקבל הכנסת את הפרק ביחס לביטול האבחנה בין
קרקעות מולק ומירי. אני מציע שנדון בפרק זה עכשיו.

ד. בר-רב-האי: אני מתנגד לביטול האבחנה בין מירי למולק כל
עוד לא הובטחו בחוק זכויות הירושה של בני
המשפחה העלולות להפגע כחוצאה מביטול ההבדל.

היו"ר ז. ורהפטיג: אם יש התנגדות - לא נדון.